UZASADNIENIE

Projektowana uchwała zmienia uchwałę nr XXXII/619/25 Rady Miasta Krakowa z dnia 12 czerwca 2025 r. w sprawie ustanowienia Strefy Czystego Transportu w Krakowie (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego poz. 3829) wyłącznie w zakresie wysokości opłaty za wjazd do Strefy (§ 6 ust. 2). Podstawę prawną stanowi art. 40 ust. 1 i 2 oraz art. 39 ust. 5 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (dalej: u.e.p.a.). Wysokość opłaty, o której mowa w art. 39 ust. 5 u.e.p.a., jest elementem obligatoryjnym uchwały ustanawiającej strefę czystego transportu (art. 40 ust. 2 pkt 4 u.e.p.a.).

Pozostałe przepisy uchwały, w tym granice Strefy, wymagania emisyjne, zwolnienia od zakazu wjazdu, sposób zgłoszenia pojazdu, sposób poboru opłaty i rejestr opłat, kontrola wjazdu oraz data zakończenia okresu przejściowego, pozostają w brzmieniu dotychczasowym.

Paragraf 6 ust. 1 uchwały dopuszcza w okresie od dnia 1 stycznia 2026 r. do dnia 31 grudnia 2028 r. wjazd do Strefy pojazdów objętych zakazem wjazdu pod warunkiem uiszczenia opłaty. Paragraf 6 ust. 2 różnicuje wysokość opłaty według roku. Opłata abonamentowa za jeden miesiąc wynosi 100 zł w 2026 r., 250 zł w 2027 r. i 500 zł w 2028 r. Opłata godzinowa wynosi 2,50 zł. Opłata za okres od pierwszej opłaconej godziny do końca doby wynosi 5,00 zł w 2026 r. przy wniesieniu opłaty za dwie godziny z rzędu oraz 15,00 zł w 2027 r. przy wniesieniu opłaty za sześć godzin z rzędu. Dla 2028 r. stawki dobowej nie przewidziano.

Projekt nadaje § 6 ust. 2 brzmienie, w którym wysokość opłaty jest jednolita dla całego okresu przejściowego i odpowiada stawkom obowiązującym w 2026 r.: 100 zł za miesiąc abonamentu, 2,50 zł za godzinę oraz 5,00 zł za okres od pierwszej opłaconej godziny do końca doby danego dnia, w którym uiszczono opłatę, przy opłacie za dwie godziny z rzędu danego dnia — w brzmieniu dotychczasowego § 6 ust. 2 pkt 5. Odstępuje się od podwyższenia stawki abonamentowej do 250 zł w 2027 r. i 500 zł w 2028 r. oraz od stawki dobowej 15,00 zł w 2027 r., przewidzianych w brzmieniu dotychczasowym.

Okres przejściowy daje posiadaczom pojazdów niespełniających wymagań emisyjnych czas na ich wymianę na pojazdy, które je spełniają. Opłata jest rozwiązaniem czasowym: z dniem 1 stycznia 2029 r. możliwość wjazdu za opłatą ustaje, a wjazd pojazdu niespełniającego wymagań emisyjnych jest dopuszczalny wyłącznie w przypadkach zwolnień przewidzianych w ustawie i w uchwale. Stała wysokość opłaty w całym okresie przejściowym daje adresatom pewność co do wysokości obciążenia przy planowaniu wymiany pojazdu i czyni koszt wjazdu przewidywalnym do końca tego okresu.

Projekt nie zmienia daty zakończenia okresu przejściowego ani wymagań emisyjnych określonych w § 5 pkt 4 i 5 uchwały.

Stawki mieszczą się w granicach określonych w art. 39 ust. 7 u.e.p.a., zgodnie z którym opłata nie może być wyższa niż 2,50 zł za godzinę w przypadku opłaty jednorazowej oraz 500 zł w przypadku opłaty abonamentowej za jeden miesiąc. Opłata do końca doby, wnoszona przy opłacie za dwie godziny z rzędu, nie przekracza kwoty odpowiadającej dwóm godzinom według stawki godzinowej.

Okres, w którym dopuszcza się wjazd za opłatą, pozostaje bez zmian i nie przekracza 3 lat od dnia ustanowienia Strefy (art. 39 ust. 5 u.e.p.a.). Projekt nie uruchamia nowego biegu okresu przejściowego, a ustawowa dopuszczalność opłaty pozostaje liczona od dnia 1 stycznia 2026 r., to jest od dnia rozpoczęcia obowiązywania Strefy.

Opłaty wniesione przed dniem wejścia w życie uchwały zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wniesione (§ 2). Przepis obejmuje w szczególności opłatę abonamentową wniesioną w wysokości wynikającej z brzmienia dotychczasowego. Do wjazdów, które nastąpiły przed dniem wejścia w życie uchwały, stosuje się przepisy dotychczasowe — zdarzenia dokonane ocenia się według prawa z ich chwili (§ 3).

Treść uchwały podaje się do publicznej wiadomości w sposób określony w § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r. (§ 6), to jest z pierwszym dniem roku, od którego brzmienie dotychczasowe przewidywało podwyższenie stawki abonamentowej. Data ta jest terminem dłuższym niż czternaście dni od dnia ogłoszenia, dopuszczonym przez art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, co realizuje minimum ustawowe przewidziane dla skutecznego ogłaszania aktów normatywnych.

Projekt podlega konsultacjom w trybie art. 40 ust. 3 u.e.p.a. Wynik konsultacji oraz stanowiska zgłoszone w toku prac przedstawia się w niniejszej części po ich zakończeniu.

Projekt uchwały ma wpływ na dochody Gminy Miejskiej Kraków. Celem Strefy jest ochrona zdrowia ludzi i środowiska. Dochody obejmują opłaty za wjazd w okresie przejściowym, do dnia 31 grudnia 2028 r. Z dniem 1 stycznia 2029 r. dochody z opłat ustają. Utrzymanie w latach 2027 i 2028 stawek obowiązujących w 2026 r. oznacza stawkę opłaty abonamentowej niższą od przewidzianej w brzmieniu dotychczasowym, a przy tej samej liczbie wniesionych opłat — niższe dochody z tego tytułu. Opłata stanowi dochód gminy o przeznaczeniu ograniczonym ustawą (art. 39 ust. 6 u.e.p.a.). Koszty dostosowania systemu poboru opłat do zmienionych stawek pokrywa się w ramach zadań bieżących jednostek miejskich.